

Практичне використання методик НЛП в навчанні іноземним мовам.

Казанцев Ю.В., викладач кафедри іноземних мов СНАУ

Нейролінгвістичне програмування (НЛП) є одним з найбільш перспективних напрямів практичної психології. Відкриття цього майже універсального способу досягнення успіху в будь-якій сфері комунікативної діяльності підкорює світ у всіх сферах діяльності.

До таких видів діяльності, в першу чергу, можна віднести викладання іноземної мови. У цій області комунікативні навички є не тільки необхідним інструментом в арсеналі викладача, що сприяє успішному здійсненню його професійної діяльності, але також і головною метою його роботи, - адже саме формування у студентів навичок спілкування іноземною мовою є основне завдання навчання цій мові. Таким чином, застосування методів НЛП в процесі викладання може підвищити ефективність роботи викладача і поліпшити якість навчання студентів. Вирішення цих завдань відноситься до найбільш актуальних проблем методики викладання іноземних мов.

Ефективні прийоми спілкування в дусі НЛП сприяють швидкому досягненню взаєморозуміння з оточуючими, активізуючи при цьому приховані від нас самих розумові здібності («нейро-») і допомагаючи абсолютно особливим чином використовувати мову («лінгвістичне») для досягнення своїх цілей.

Розглядаючи процес навчання, зокрема, іноземної мови в контексті НЛП, слід зазначити два основних способи роботи з інформацією, на які ми спираємося в процесі навчання: отримання доступу до інформації, що зберігається в пам'яті та обробка інформації. Особливості цієї роботи індивідуальні і визначаються системою уявлень або модальністю, за допомогою якої кожна людина сприймає навколишній світ по-своєму. Система уявлень обумовлена сенсорною домінантою людини, тобто тим, яке з п'яти почуттів - зір, слух, дотик, смак чи нюх - є провідним в процесі сприйняття світу. Знання того, яка система уявлень переважає у того чи іншого студента дозволить викладачеві більш ефективно організувати подачу інформації і полегшить процес запам'ятовування нової інформації (що особливо важливо при навчанні іноземної мови, де найбільшу складність для студентів часто представляє запам'ятовування і відтворення нових слів). А також усунути бар'єри на шляху до отримання нових знань, які часто пов'язані з «не стикування» обраного викладачем способу роботи і провідною модальністю студента.

Слід зазначити, що, як показують спостереження, для більшості людей характерна візуальна система уявлень. Так, розпізнавши у студента дану модальність (що легко зробити, прислухавшись до його мови, в якій будуть фігурувати візуальні предикати, напр.: «мені здається», «я помітив», «у мене склалася загальна картина» і т.д.) викладачеві слід мати на увазі наступне. Цей студент сприймає і запам'ятовує інформацію за допомогою образів, уявних картин, а, значить, спроби привернути його увагу за допомогою звуків, приречені на невдачу. Для цього, викладачеві можна порекомендувати активно використовувати всілякий роздатковий матеріал, а головне, при ознайомленні з новим, наприклад, лексичним матеріалом, обов'язково демонструвати написання кожного нового слова. Крім того, необхідно врахувати, що даний студент матиме значні труднощі при виконанні завдань на аудіювання, при якому виявляється задіяним лише слуховий канал сприйняття. Щоб полегшити такому студенту завдання, викладачеві слід забезпечити його хоча б мінімальним зоровим супроводом до пропонованої для сприйняття на слух інформації (напр.: таблицею, малюнком, планом). Подібною логікою можна керуватися при складанні рекомендацій для роботи зі студентами, яким властиві інші системи сприйняття.

З огляду на все вищесказане і, беручи до уваги той факт, що НЛП має набагато ширшими можливостями впливу на пізнавальну сферу людини, ніж можна було б розглянути в рамках однієї статті, слід зазначити важливість проведення подальших досліджень в даній області. Безсумнівно, застосування методів і засобів НЛП в процесі викладання іноземних мов дозволить значно розширити репертуар педагогічних і методичних прийомів викладача, що буде сприяти більш ефективному здійсненню ним своєї професійної діяльності.

Література:

1. *Гальскова Н.Д.* Современная методика обучения иностранным языкам: Пособие для учителя. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: АРКТИ, 2004. – 192с.
2. *Карелин А.* Снег на листьях или психотехнология успеха. – Саратов, ТОО «Труба», 1995. – 204с.
3. *Олдер Г., Хэзер Б.* НЛП. Вводный курс. Полное практическое руководство. Пер. с англ. – К.: «София», 2000. – 224с.